

Zitting 1982–1983 Nr. 20a

16 433

Goedkeuring van de op 30 augustus 1979 te Wittem tot stand gekomen Overeenkomsten tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland betreffende de aanvulling en het vergemakkelijken van de toepassing van het Europees Verdrag betreffende uitlevering van 13 december 1957 en het Europees Verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken van 20 april 1959

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG

Ontvangen 2 november 1982

De vragen van de leden van de fractie van de P.v.d.A. mogen als volgt worden beantwoord.

De ondergetekenden beschouwen het Europees Verdrag betreffende uitlevering als een instrument dat in belangrijke mate heeft bijgedragen tot een zekere harmonisatie van het uitleveringsrecht van de landen van West-Europa.

Zoals zij reeds in de memorie van antwoord op het voorlopig verslag van de vaste Commissie voor Justitie van de Eerste kamer stelden, zouden zij het op zich zelf toejuichen als ook de weinige lid-staten van de Raad van Europa, die tot op heden nog niet tot het verdrag zijn toegetreden, die stap zouden kunnen zetten, omdat dit harmonisatie van het uitleveringsrecht in West-Europa nog verder zou bevorderen. Hetzelfde kan worden gesteld met betrekking tot het Europees Verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken, ook al moet worden betwijfeld of het voor Groot-Brittannië en Ierland, gezien hun specifieke rechtsstelsel, ooit zinvol zal zijn bij dat verdrag partij te worden.

Een harmonisatie van het recht betreffende de internationale rechtshulp in strafzaken tussen de lid-staten van de Raad van Europa is naar het voorkomt echter wat anders dan een unificatie van dat recht. Van dit laatste zou eerst sprake zijn als de verschillende verdragspartijen deze instrumenten op dezelfde wijze zouden toepassen en dat is bepaald niet het geval. De verdragen hebben deze pretentie ook niet. Zij respecteren uiteenlopende rechtstradities en opvattingen over strafrechtspolitiek in de afzonderlijke staten. Dat blijkt bij voorbeeld uit de ruime mate waarin zij facultatieve weigeringsgronden bevatten of het maken van voorbehouden en het afleggen van verklaringen toelaten. De ondergetekenden houden het ook niet voor wenselijk dat in Nederland gewortelde rechtstradities en opvattingen over strafrechtspolitiek ondergeschikt zouden worden gemaakt aan het belang van een unificatie van het strafrechtelijk rechtshulprecht in Europa. Wel menen zij dat het Nederlandse recht op dit gebied dient te harmoniëren met het recht in andere Europese staten, opdat de voorwaarden voor een vruchtbare internationale samenwerking gegeven zijn. Dat is het geval nu de Nederlandse wetgeving beantwoordt aan de algemene uitgangspunten van uitleverings- en rechtshulprecht, zoals die in de beide daarop betrekking hebbende Europese Verdragen zijn neergelegd. Aan die algemene uitgangspunten wordt door de Overeenkomsten van Wittem in geen delen afbreuk

gedaan; zij vormen daarvan slechts een uitwerking welke in geen enkel opzicht met doel en strekking van de Europese Verdragen in strijd komt. De door de leden van de P.v.d.A.-fractie geuite vrees delen de ondergetekenden dan ook niet. Wel zij de genoemde leden verzekerd, dat de ondergetekenden zich te weer zullen stellen tegen voorstellen die beogen of als gevolg hebben de waarde en betekenis van beide Europese Verdragen, als belangrijkste grondslagen voor het uitleverings- en rechtshulprecht op Europees niveau, aan te tasten.

De vraag van de leden van de P.v.d.A.-fractie of minder uitleveringsverzoeken van de Bondsrepubliek zouden zijn afgewezen als de ter aanvulling van het Europees Uitleveringsverdrag gesloten overeenkomst zou hebben gegolden in de periode 1976–1980 wordt ontkennend beantwoord. Daargelaten de omstandigheid dat de overeenkomst in 1976 niet had kunnen gelden omdat de Bondsrepubliek eerst met ingang van 1 januari 1977 bij het Europees Verdrag partij is geworden, moge uit het onderstaande overzicht van de gronden waarop in die periode uitleveringsverzoeken aan de Bondsrepubliek zijn afgewezen blijken, dat ook in de toekomst uitleveringsverzoeken op die gronden afgewezen zullen worden:

Jaar	Aantal geweigerde verzoeken	Gronden
1976	2	<ul style="list-style-type: none"> – geen sprake van een vermoeden van schuld aan de feiten waarvoor uitlevering was gevraagd (art. 28, lid 2 UW) – de opgeëiste persoon is tot Nederlander genaturaliseerd (art. 4 UW)
1977	2	<ul style="list-style-type: none"> – ontbreken van dubbele strafbaarheid (art. 2 Eur. Verdrag) – ontbreken van dubbele strafbaarheid (art. 2 Eur. Verdrag)
1978	1	<ul style="list-style-type: none"> – het vonnis was niet voor tenuitvoerlegging vatbaar (art. 12, lid 2 Eur. Verdrag)
1979	2	<ul style="list-style-type: none"> – het vonnis was niet voor tenuitvoerlegging vatbaar (art. 12, lid 2 Eur. Verdrag) – geen sprake van een vermoeden van schuld aan de feiten waarvoor uitlevering was gevraagd (art. 28, lid 2 UW)
1980	3	<ul style="list-style-type: none"> – de opgeëiste persoon is tot Nederlander genaturaliseerd (art. 4 UW) – ne bis in idem (art. 9 Eur. Verdrag) – de opgeëiste persoon was geworteld in de Nederlandse samenleving en voor de feiten ter zake waarvan zijn uitlevering wordt verzocht in Nederland vervolgbaar (Nederlandse verklaring bij art. 6 Eur. Verdrag).

De gronden waarop meer algemeen – dus niet alleen aan de Bondsrepubliek – uitleveringsverzoeken zijn geweigerd in de bedoelde periode lopen nogal uiteen. Indien daarbij de gevallen worden betrokken waarin uitleveringsverzoeken gedeeltelijk zijn afgewezen kan worden gesteld dat aan zulke beslissingen meestal ten grondslag liggen: het ontbreken van dubbele strafbaarheid, ongenoegzaamheid der stukken, het ontbreken van een verdragsbasis, ne bis in idem-overwegingen, verjaring van het executierecht naar Nederlands recht en het fiscale karakter van bepaalde feiten.

De Minister van Justitie,
J. de Ruiter

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A. A. M. van Agt